

**Köszöntjük
vendégeinket!**

Szakmai nap az intervenció jegyében

Mohács, 2013. szeptember 28

TÁMOP 3.1.6-11/2 2011-003

„Tanuljunk együtt! - Tanuljunk egymástól!”

A sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók együttnevelésének támogatása és az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmény komplex szolgáltatásainak kialakítása
Dél-Baranyában

A kiemelt figyelmet igénylő gyermek az új köznevelési törvény értelmében

Tóthné Schiebelhut Livia

Közoktatási szakértő

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről

4§ 13. **kiemelt figyelmet igénylő** gyermek, tanuló:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
  - aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
  - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
  - ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,
- b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló

4.§ (3.) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló:

az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a **szakértői bizottság szakértői véleménye alapján** az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek,

4.§ (25.) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló:

az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, **autizmus spektrum zavarral** vagy **egyéb pszichés fejlődési zavarral** (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd,

15.§ A gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézmény, konduktív pedagógiai intézmény

(2)-(5) FEJLESZTŐ NEVELÉS, FEJLESZTŐ NEVELÉS-OKTATÁS

(2) súlyos és halmozottan fogyatékos, attól az évtől kezdve, amelyben az ötödik életévét betölti, fejlesztő nevelésben, attól az évtől kezdődően, hogy tankötelessé válik, fejlesztő nevelés-oktatásban vesz részt. A fejlesztő nevelés-oktatást a gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézmény látja el egyéni vagy csoportos formában

- a) saját intézményében külön erre a célra létrehozott csoportban,
- b) otthoni ellátás keretében,
- c) abban az intézményben, amely a gyermek ápolását, gondozását ellátja.

(3) A súlyos és halmozottan fogyatékos gyermek annak a tanítási évnek az első napjától, amelyben a hatodik életévét betölti, fejlesztő nevelés-oktatás keretében teljesíti a tankötelezettségét.

- A heti fejlesztő foglalkozások száma nem lehet kevesebb húsz óránál.

(4) A fejlesztő nevelés-oktatásban a tanuló annak a tanítási évnek az utolsó napjáig köteles részt venni, amelyben betölti a tizenhatodik életévét (huszonharmadik)

- fejlettségük és életkoruk alapján osztják be fejlesztő csoportokba.

(5) Ha a tanuló iskolába járással nem tud részt venni a fejlesztő nevelés-oktatásban, a tankötelezettségét a egyéni fejlesztés keretében teljesíti.

- Az egyéni fejlesztés megszervezhető
  - a) otthoni ellátás keretében,
  - b) abban az intézményben, amely a gyermek ápolását, gondozását ellátja.

A pedagógiai szakszolgálatok

18. § (1) A szülő és a pedagógus nevelő munkáját, valamint a nevelési-oktatási intézmény feladatainak ellátását pedagógiai szakszolgálat segíti.

(2) Pedagógiai szakszolgálat

- a) a gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, oktatás és gondozás,
- b) a fejlesztő nevelés,
- c) a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs tevékenység,
- d) a nevelési tanácsadás,
- e) a logopédiai ellátás,
- f) a továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás,
- g) a konduktív pedagógiai ellátás,
- h) a gyógytestnevelés,
- i) az iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás,
- j) a kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása.

} **ÚJ!**

A pedagógiai szakszolgálatok feladatait rendelet fogja szabályozni

27. A tanítási év rendje, a tanítási, képzési idő, az egyéb foglalkozások

BTM/Egyéni foglalkozás

(7) A **beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség** vagy a sajátos nevelési igény miatt a szakértői bizottság véleménye alapján, vagy súlyos betegség miatt magántanulóként tanulmányokat folytatók **egyéni foglalkozás** keretében történő felkészítésére az iskolának tanulónként az osztályok heti időkeretén felül átlag **heti tíz óra áll** a rendelkezésre. Az időkeret az egyes hetek és tanulók között átcsoportosítható.

SNI/Habilitáció

(8) A gyógypedagógiai nevelés-oktatásban részt vevő nevelési-oktatási intézményben a **sajátos nevelési igényű tanulók** részére kötelező egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozásokat kell szervezni. A tanuló annyi **egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozáson vesz** részt, amennyi a sajátos nevelési igényéből eredő hátránya csökkentéséhez szükséges. A kötelező egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozások megszervezésének heti időkeretét a **6. melléklet** határozza meg. A heti időkeret a tanítási hetek között a tanuló érdekséreleme nélkül különösen indokolt esetben átcsoportosítható.

6. melléklet a 2011. évi CXC. törvényhez (részlet)

Gyermekek, tanulók finanszírozott heti foglalkoztatási időkerete

1	A	B			C			D	E				
	évfolyam	gyermek, tanuló heti óraszám			osztályok heti időkerete			nemzeti-iskolai nevelés-oktatás többlet tanórai foglalkozásainak száma	sajátos nevelési igényű tanulók heti egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, tanórai foglalkozásainak száma				
2		BA testnevelés nélkül	BB testnevelés	BC órák testneveléssel	CA engedélyezett	CB a hittan többlet órákerete egyházi intézményekben	CC 6 és 8 évf. gimnázium többlet-órái	DA nemzeti-ség	EA értelmi fogyatékos	EB gyen-génlátó	EC vak, nagyot-halló, mozgás-és beszéd-fogyatékos	EE siket és autista	EF egyéb
3	óvoda	61		61	61	2							
4	első évfolyam	20	5	25	52	1		2	3	7	8	10	3
5	második évfolyam	20	5	25	52	1		2	3	7	8	10	3

45 § Tankötelezettség

(2) A gyermek abban az évben, amelynek **augusztus 31.** napjáig a **hatodik életévét betölti**, legkésőbb az azt követő évben tankötelessé válik. Az a gyermek, akinek esetében azt a **szakértői bizottság javasolja**, további egy nevelési évig az óvodában részesül ellátásban, és ezt követően válik tankötelessé.

Ha a gyermek az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget korábban eléri, a kormányhivatal a szülő kérelmére szakértői bizottság véleménye alapján engedélyezheti, hogy a gyermek hatéves kor előtt megkezdje tankötelezettségének teljesítését.

(3) A tankötelezettség a tanuló tizenhatodik életévének betöltéséig tart. (sni:huszonharmadik)

(4) A tankötelezettség kezdetéről

a) az óvoda vezetője,

b) ha a gyermek nem járt óvodába az iskolaérettségi vizsgálat alapján a szakértői bizottság,

c) az óvoda, az iskola vezetője vagy a szülő kezdeményezésére az iskolaérettségi vizsgálat alapján a szakértői bizottság dönt.

47. § SNI és BTM nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók nevelése, oktatása

(1) A sajátos nevelési igényű gyermeknek, tanulónak joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint kell biztosítani.

(2) A szülő választja ki a nevelési-oktatási intézményt az illetékes szakértői bizottság szakértői véleménye alapján.

(3) A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, tanuló iskolai nevelés-oktatása, továbbá kollégiumi nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban, vagy a többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt, azonos óvodai csoportban, iskolai osztályban (a továbbiakban: a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók – külön vagy közös vagy részben közös – nevelésében és oktatásában részt vevő óvoda és iskola, kollégium együtt: gyógypedagógiai nevelésben, oktatásban részt vevő nevelési-oktatási intézmény) történhet.

Feltételek

(4) A sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló neveléséhez és oktatásához az alábbi feltételek szükségesek:

- a) a gyermek, tanuló külön neveléséhez és oktatásához a sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógus, konduktor foglalkoztatása, a neveléshez és oktatáshoz szükséges speciális tanterv, tankönyv és egyéb segédlet,
- b) egyéni előrehaladású képzéshez, integrált óvodai neveléshez, iskolai nevelés-oktatáshoz, fejlesztő neveléshez, fejlesztő nevelés-oktatáshoz, az illetékes szakértői bizottság által meghatározottak szerinti foglalkozáshoz szakirányú végzettségű gyógypedagógus, a foglalkozásokhoz speciális tanterv, tankönyv, valamint speciális gyógyászati és technikai eszközök,
- c) a fejlesztési területek szakértői bizottság által történő meghatározása.

(5) A gyermek külön óvodai nevelését végző óvodai csoportot, a tanulók külön iskolai nevelését, oktatását végző iskolai osztályt a sajátos nevelési igény típusának megfelelően kell létrehozni. A gyógypedagógiai nevelésben, oktatásban részt vevő nevelési-oktatási intézményben a gyermek, tanuló egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs ellátásban is részesül.

(6) A gyermek, tanuló érdekében a kormányhivatal kötelezheti a szülőt, hogy gyermekével jelenjen meg szakértői vizsgálaton,

(7) Az enyhe értelmi fogyatékos, beszéd fogyatékos vagy pszichés fejlődési zavarral küzdő sajátos nevelési igényű tanulót két gyermekként, a mozgásszervi, érzékszervi, közép súlyos értelmi fogyatékos, autizmus spektrum zavarral küzdő vagy halmozottan fogyatékos gyermeket, tanulót három gyermekként kell figyelembe venni az óvodai csoport, iskolai osztály, kollégiumi csoport létszámának számításánál, ha nevelés-oktatásuk a többi gyermekkel, tanulóval együtt történik.

(8) Ha a gyermek, a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, fejlesztő foglalkoztatásra jogosult. A fejlesztő foglalkoztatás a nevelési tanácsadás, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás, a kollégiumi nevelés és oktatás keretében valósítható meg.

(9) A gyógypedagógiai nevelésben, oktatásban részt vevő nevelési-oktatási intézményben

a) a fogyatékoság típusának megfelelő szakirányon szerzett gyógypedagógusi, gyógypedagógiai tanári, konduktori, konduktor-óvodapedagógusi, konduktor-tanítói, terapeuta szakképzettség kell, ha az óvodai foglalkozás, vagy a tanórai foglalkozás elsődleges célja

aa) a sajátos nevelési igényből eredő hátrány csökkentése,

ab) az egészségügyi és pedagógiai célú habilitáció, rehabilitáció,

ac) az értelmi fogyatékosággal élő tanuló iskolai nevelés-oktatása a külön e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban történik,

10. A sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló neveléséhez, oktatásához szükséges speciális szakképzettséggel rendelkező szakember utazó gyógypedagógusi hálózat útján is biztosítható. Az utazó gyógypedagógusi hálózat megszervezése és működtetése az állami intézményfenntartó feladata.

Hatályos: 2012.09.01.

Átmeneti és egyes rendelkezések 97. §

97.§,(5) A fejlesztő nevelés, nevelés-oktatás 15. § (2) bekezdés szerinti ellátása 2014. szeptember 1-jétől kötelező. Eddig az időpontig az érintett tanulók részére a fejlesztő iskolai oktatás a Kt. szabályai szerint is megszervezhető. A korai fejlesztés és gondozás, valamint a fejlesztő felkészítés 2013. január 1-jéig bölcsődei gondozás, fogyatékosok ápoló, gondozó otthonában nyújtott gondozás, gyermekotthonban nyújtott gondozás, gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás keretében biztosított fejlesztés és gondozás, konduktív pedagógiai ellátás keretében is ellátható.”

Jogszabályok

- 2011. évi CXCV. Törvény a nemzeti köznevelésről
- 1993. évi LXXIX. Törvény a közoktatásról
- 2/2005. (III. 1.) OM rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- Új Irányelvek - tervezete
- 4/2010. (I. 19.) OKM rendelet a pedagógiai szakszolgálatokról
- 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- NAT 110/2012 (VI.4) Korm. rendelet
- Az Óvodai nevelés országos alapprogramja 137/1996.(VIII.28.) Korm. rendelet

20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

XII. FEJEZET

A KÜLÖNLEGES BÁNÁSMÓDOT IGÉNYLŐ GYERMEKRE, TANULÓRA VONATKOZÓ ELTÉR SZABÁLYOK

- A kötelező egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozás 138. § (1)-(5)**
- A fejlesztési feladatok meghatározása és dokumentálása 139. § (1).(2)**
- A fejlesztő nevelés, nevelés-oktatás 140. § (1)-(6)**

A koragyermekkorai intervenció

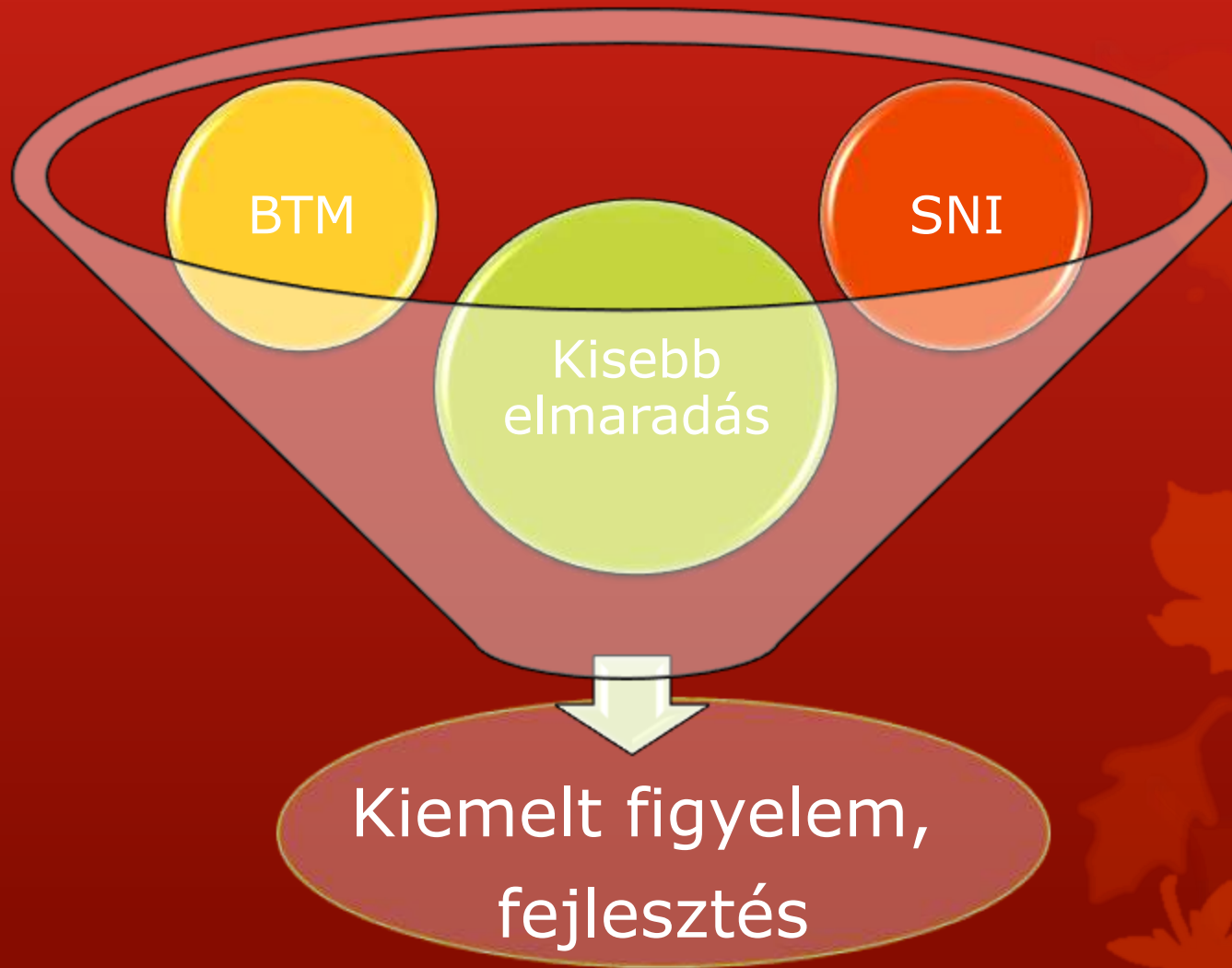
A 0-5 (6) éves korú eltérő fejlődésű gyermekek tervszerűen felépített programja; a család segítése, mely

- szűrést,
- komplex diagnosztikai vizsgálatot,
- gyógypedagógiai fejlesztést, tanácsadást
- és különböző terápiás szolgáltatásokat

foglal magában a gyermek állapotát és a család körülményeit, valamint egyedi igényeit figyelembe véve.

Kikre vonatkozik a korai intervenció, megsegítés?

Ellátási formák

**Integrált iskolai
nevelés (tk)**

Iskola

**Fejlesztő nevelés-
oktatás (tk)**

Óvoda

**Integrált óvodai
nevelés (3/5-tk)**

**Fejlesztő
nevelés (5-tk)**

Bölcsőde

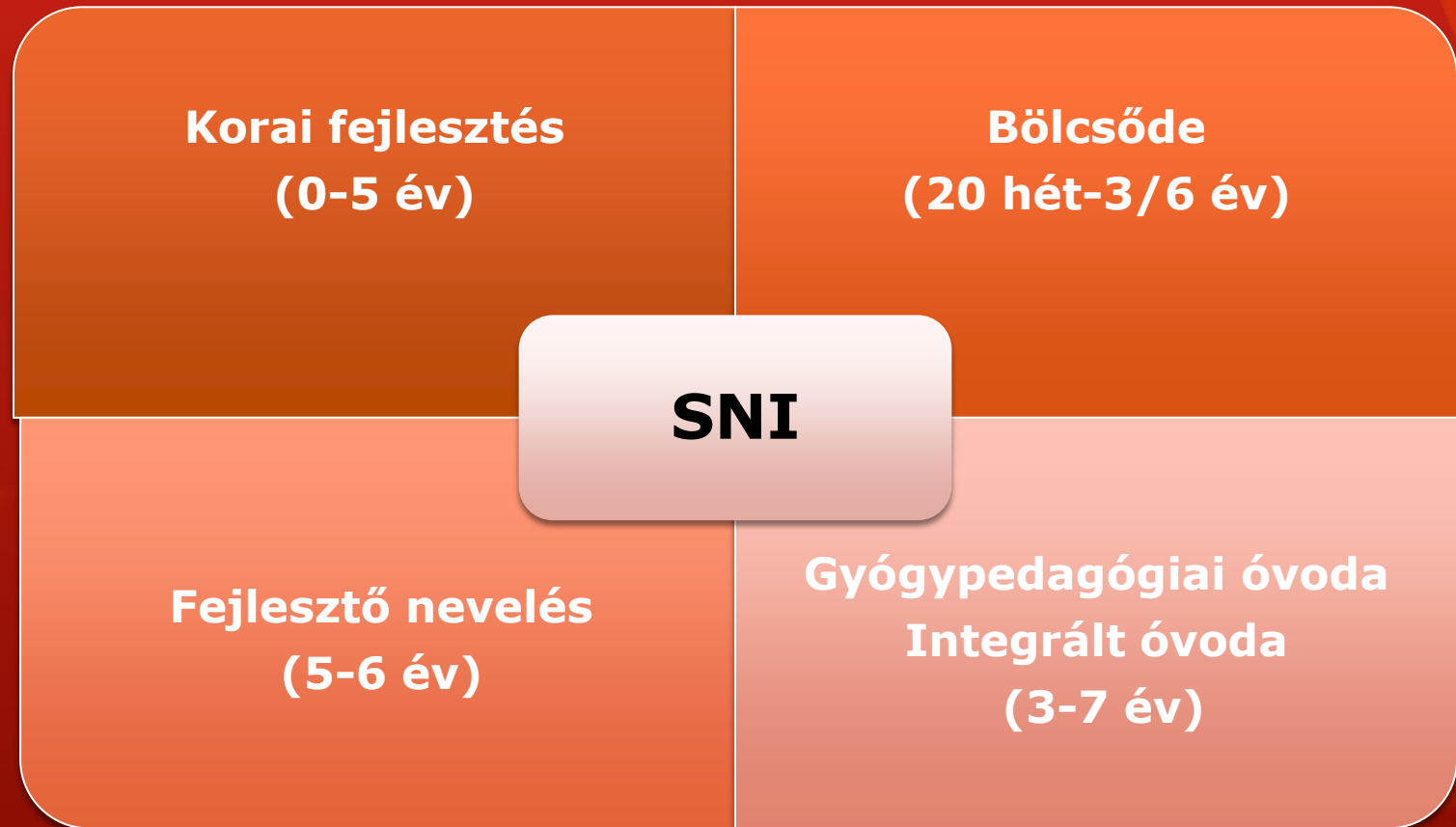
**Korai fejlesztés
(0-5 év)**

Otthon

SNI ellátási formák

A korai életkorban 0-7 év

BTM nehézség

Óvodai nevelés

Nevelési Tanácsadó/
Szakértői Bizottság

BTM

Óvoda-iskola
átmenetet segítő
program

Kisebb elmaradás

Óvodai nevelés

**Kisebb
elmaradás**

Óvoda-iskola
átmenetet segítő
program

Egy fogyatékos gyerek kérése:

*„Soha ne nézz szánakozva engem,
én is az ÉLET szépségét zengem,
lenn a mélyben összeér a lelkünk
Isten hívására egyszerre keltünk,
Igaz, a logika nem a kenyérem,
de ha megnézed jól a tenyerem
a szívvonalam nagyon hosszú,
s nem tudom mit jelent a bosszú.*

*Közös az életünk, közös a halálunk,
tudom, egyszer majd közös nevezőt találunk,
csak soha ne nézz szánakozva engem,
hisz én is az ÉLET szépségét zengem...”*

Köszönöm a figyelmet!

Tóthné Schiebelhut Livia
szakmai vezető
tneslivia@gmail.com